

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tal-15 ta' Settembru, 2010

Appell Kriminali Numru. 109/2010

Il-Pulizija

v.

**Andrew Farrugia
Elizabeth Farrugia**

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Andrew Farrugia u Elizabeth Farrugia talli fil-kwalita` tagħhom ta' diretturi u/jew rappresentanti guridici tas-socjeta` Far-Fetched Media Limited (C23558), b'indirizz registrat 4, Vincenza Flats, Triq is-Sorijiet Frangiskani, San Gwann, Malta u/jew bhala l-persuni li kienu nkariġati mill-istess socjeta` sabiex iħallsu l-pagi dovuti, naqsu li jħallsu pagi dovuti ghall-perijodu bejn l-1 ta' Marzu 2009 u l-1 ta' Gunju 2009 ammontanti għal €2,148.24, naqsu li jħallsu sahra dovuta ghall-perijodu bejn l-1 ta' Novembru

Kopja Informali ta' Sentenza

2008 u t-30 ta' Mejju 2009 ammontanti ghal €1,399.20, naqsu li jhallsu n-notice dovut ghall-perijodu bejn it-2 ta' Gunju 2009 u l-15 ta' Gunju 2009 ammontanti ghal €330.50, naqsu li jhallsu l-vacation leave dovut sal-1 ta' Gunju 2009 ammontanti ghal €792.96, naqsu li jhallsu l-weekly allowance dovut ghall-perijodu bejn l-1 ta' Ottubru 2008 u l-31 ta' Marzu 2009 ammontanti ghal €121.16, naqsu li jhallsu l-weekly allowance dovut ghall-perijodu bejn l-1 ta' April 2009 u l-1 ta' Gunju 2009 ammontanti ghal €41.94, u naqsu li jhallsu l-bonus statutorju ghall-perijodu bejn l-1 ta' Jannar 2009 u l-1 ta' Gunju 2009 ammontanti ghal €112.48 li b'kollox jammontaw ghal erbat elef disa' mijia u sitta u erbghin euro u tmienja u erbghin centezmu (€4946.48) li kienu dovuti lill-ex impjegat tas-socjeta` hawn fuq imsemmija u cioe` lil Rodren Vella fl-1 ta' Gunju 2009 meta l-imprieg tieghu gie terminat;

Il-Qorti giet mitluba tordna lill-imsemmijin Andrew Farrugia u Elizabeth Farrugia, ai termini ta' l-artikolu 45(2) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta, li jhallsu lill-imsemmi Rodren Vella l-ammont ta' erbat elef disa' mijia u sitta u erbghin euro u tmienja u erbghin centezmu (€4946.48) għarragunijiet specifikati;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-2 ta' Marzu 2010 li permezz tagħha dik il-Qorti, wara li rat l-artikoli 5, 22, 23, 36, 45 u 46 tal-Kap. 452 tal-Ligjet ta' Malta, kif ukoll ir-regolamenti 8(1), 8(3), 8(4) u 22 ta' l-Avviz Legali 247/2003 kif emendat bl-Avviz Legali 427/2007, sabet lill-imsemmijin Andrew Farrugia u Elizabeth Farrugia hatja ta' l-imputazzjoni migjuba fil-konfront tagħhom u kkundannathom ihallsu multa ta' mitejn u tnejn u tletin euro (€232) kull wiehed u ornat li jhallsu s-somma ta' erbat elef disa' mijia sitta u erbghin euro u tmienja u erbghin centezmu (€4,946.48) lil Rodren Vella;

Rat ir-rikors ta' appell ta' Andrew Farrugia u Elizabeth Farrugia pprezentat fit-12 ta' Marzu 2010 li permezz tieghu talbu li din il-Qorti thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza appellata u konsegwentement tilliberahom minn kull htija, jew alternattivament, tirriforma, tvarja u tibdel is-

sentenza billi tikkonferma s-sejbien ta' htija li l-appellanti naqsu milli jhallsu l-pagi dovuti b'dan illi l-ammonti l għandhom iħallsu jigu riveduti b'mod ekwu u gust għal ammont li jista' jkun dovut fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet ix-xhieda;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellanti huma fil-qosor is-segwenti: (1) huma jinsabu fi stat ta' impossibilita` ta' adempjenza ta' l-obbligi minnhom assunti minhabba l-operat ta' terzi. Huma twaqqfu forzozament mill-attività` tagħhom u r-rimedji gudizzjarji li talbu għadhom pendent. Huma ppruvaw ipoggu ruhhom f'sitwazzjoni li jezimu r-responsabbilta` tagħhom billi l-appellant Andrew Farrugia issa jinsab impiegat barra minn Malta u qieghed jikkontribwixxi finanzjarjament lill-familja tieghu u sabiex isostni l-ispejjez tal-proceduri gudizzjarji; (2) ma ngabet ebda prova ta' nuqqas ta' hlasijiet ta' bonus, ecc., u nstabu hatja fuq semplici parola ta' rappresentant tad-Dipartiment u meta jidher bic-car li l-konteggi saru hazin. B'hekk gie impost l-obbligu ta' hlasijiet esagerati ta' pagi li mhumiex dovuti. Għalhekk għandu jigi ndagat jekk hemmx provi sal-grad rikjest mil-ligi kif ukoll jekk l-ammonti allegatament dovuti humiex l-ammonti indikati fis-sentenza appellata; (3) bla pregudizzju u subordinatament għall-premess, id-Dipartiment ma qabilx ma tliet xhur *training* bla hlas (anzi kien miftiehem li jhallsu l-istess impiegati futuri), u qed jinsisti li kellu jsir hlas mill-appellanti waqt dan it-tahrig. Mela jekk kien hemm kondizzjoni ta' impieg mhux legalment sostenibbli, din il-Qorti ma tistax tiddeċċiedi fuq dan il-mertu u għandha tiddeċċiedi l-ewwel il-Qorti kompetenti ; (4) bla pregudizzju u subordinatament għall-premess, fejn id-Dipartiment ma qabilx ma' tliet xhur *training* bla hlas, l-istess Dipartiment applika r-rata ta' paga zbaljata u mhux dik applikabbli llum skond il-ligi;

Kopja Informali ta' Sentenza

ghalhekk il-konteggi huma zbaljati wkoll f'dan il-kuntest ; (5) bla pregudizzju u subordinatament ghall-premess, l-ewwel Qorti naqset milli taghti apprezzament gust u meritevoli ghal-lanjanzi ta' l-appellanti, u naqset milli tizen sew id-diffikultajiet imposti fuqhom minn terzi b'mod li ma kienx hemm zmien adegwat biex jippreparaw id-difiza taghhom. Ghalkemm l-ewwel Qorti kkoncediet differiment sabiex jitqabbad avukat, dan ma kienx possibbli minhabba l-istat finanzjarju ta' l-appellanti u lanqas ma kien possibbli minhabba l-bzonn li l-appellant isiefer sabiex jahdem.

Kwantu ghall-ewwel lanjanza ta' l-appellanti, hemm il-foro kompetenti biex jiddeciedi. Difatti huma stess jghidu illi hemm proceduri pendenti. Kwantu mbagħad ghall-ahhar ilment, l-appellanti kien debitament assistiti quddiem din il-Qorti u nghataw il-hin u opportunita` kollha biex jiddefendu ruhhom. Għalhekk din il-Qorti se tghaddi mill-ewwel ghall-aggravji l-ohra li bazikament jirrikjedu apprezzament mill-gdid tal-provi.

Il-fatti fil-qosor huma dawn. L-appellanti kienu ottjenew licenzja sabiex jiggħestixx stazzjon tat-televizjoni, il-Family Channel. Impjegaw diversi nies sabiex imexxu din l-attività. Minhabba problemi finanzjarji, dan l-istazzjon kellu jittermina l-operat tieghu u l-fond, makkinarju u kull haga a *limine intus* inqabdet minn terzi.

Rodren Vella kien wiehed mill-impiegati. Ghalkemm skond ic-citazzjoni hi dovuta s-somma ta' €2,148.24 bhala paga ghall-perijodu mill-1 ta' Marzu 2009 sa l-1 ta' Gunju 2009, irrizulta mill-provi li ghax-xahar ta' Marzu huwa kien thallas is-somma ta' €367.28 (rappresentanti nofs il-paga u l-weekly allowance) permezz ta' cekk datat 9 ta' April 2009. Għalhekk il-paga dovuta ghall-perijodu in kwistjoni hi ta' €2,148.24 – €367.28 = €1,780.96.

Dwar in-notice l-appellant jghid li l-impiegati kienu kollha *on probation* għal sena stante n-natura teknika tax-xogħol. Kuntratt ta' impieg pero` ma kienx hemm. Issa, skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 36 tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta:

“Bla hsara għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (16), l-ewwel sitt xhur ta’ kull impieg taht kuntratt ta’ servizz ikun impieg bi prova, sakemm zmien iqsar ta’ impieg bi prova ma jixx miftiehem bejn iz-zewg partijiet:

Izda fil-kaz ta’ kuntratt ta’ servizz, jew ta’ ftehim kollettiv, dwar impjegati li jkollhom karigi teknici, eżekuttivi, amministrattivi jew ta’ direzzjoni u li l-pagi tagħhom ikunu ghallinqas id-doppju tal-paga minima stabbilita f’dik is-sena, dak iz-zmien ta’ prova jkun ta’ sena sakemm ma jixx specifikat mod iehor fil-kuntratt ta’ servizz jew fil-ftehim kollettiv.”

Il-paga ta’ Rodren Vella ma kinitx “ghallinqas id-doppju tal-paga minima”. Difatti l-paga minima għas-sena 2008 kienet €142.39 filwaqt illi dik għas-sena 2009 keinet €146.47. Inoltre la kien hemm kuntratt ta’ servizz u lanqas ftehim kollettiv. Għalhekk il-perijodu ta’ *probation* kien ta’ sitt xhur u Rodren Vella kien diga` ilu aktar minn sitt xhur jahdem mas-socjeta` Far-Fetched Media Ltd. Jigifieri n-notice kien dovut. B’hekk hija dovuta s-somma ta’ €330.50 ghall-perijodu mit-2 ta’ Gunju 2009 sal-15 ta’ Gunju 2009.

Dwar il-weekly allowances ta’ €121.16 ghall-perijodu mill-1 ta’ Ottubru 2008 sal-31 ta’ Marzu 2009 u ta’ €41.94 ghall-perijodu mill-1 ta’ April 2009 sa l-1 ta’ Gunju 2009, kif ukoll il-bonus statutorju ghall-perijodu mill-1 ta’ Jannar 2009 sa l-1 ta’ Gunju 2009 ammontanti għal €112.48 ma jidhirx li hemm kontestazzjoni.

Mill-banda l-ohra l-appellanti qed jikkontestaw il-hlas tas-sahra u l-vacation leave. Huma jikkontendu li t-time sheets esebiti mhumiex dawk li kienu jimlew l-impjegati. Elizabeth Farrugia tħid illi hija kienet tippreparhom biex jimtlew mill-impjegati u l-format tal-formoli li kienet tipprepara hi kien differenti minn dak li jirrizulta mit-time sheets esebiti. Rodren Vella xehed illi fl-ahhar ta’ kull xahar kien jiehu fotokopja tat-time sheet li kien ikun hemm fir-reception sabiex b’hekk izomm rendikont tax-xogħol li kien jagħmel. Daniela Camilleri (ara appell fl-istess ismijiet numru 110/10) kienet tahdem bhala personal assistant u

Kopja Informali ta' Sentenza

xehdet illi *t-time sheets* gieli kienet taghmilhom hi u gieli l-appellanti Elizabeth Farrugia. Hija giet murija *t-time sheets* f'dan il-kaz, ikkonfermat li huma ta' Rodren Vella u anke ndikat fejn kitbet isem Rodren Vella hi stess. Ghalhekk din il-Qorti qed tikkunsidra dawn *it-time sheets* bhala awtentici.

Issa, kwantu ghas-sahra l-appellant Andrew Farrugia jghid illi l-impjegati ma kinux jithallsu sahra ghax kienu jahdmu bix-xift u jaghmlu t-tmien sieghat taghhom. Jekk joqogħdu aktar, l-ghada jidħlu aktar tard. Galadarba din il-Qorti qed taccetta *t-time sheets* bhala awtentici, m'hemmx dubju li bhala *average* Rodren Vella kien ikun fuq il-post tax-xogħol tieghu għal aktar minn tmien sieghat kuljum. Jekk mhux suppost kien qiegħed jahdem dawk is-sieghat kollha, certament l-employers tieghu kienu jattirawlu l-attenzjoni għal dan. Ghalhekk fic-cirkostanzi s-somma ndikata ta' €1,339.20 hija dovuta.

Kwantu ghall-vacation leave, anke jekk l-impjegat ma hax *vacation leave* ghax ma kellux bzonn fil-perijodu in kwistjoni, xorta huwa intitolat li jithallas għal dak il-leave mhux mehud galadarba l-kuntratt ta' servizz intemm. Is-somma dovuta pero` hi ta' €726.88 skond il-prospett esebit minn Ivan Spiteri a fol. 133 u mhux kif indikat fic-citazzjoni.

Konsegwentement is-somma totali dovuta mill-appellantil lil Rodren Vella hi ta' €4,453.12.

Għal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tirriforma s-sentenza appellata, tirrevokaha in kwantu ornat li l-appellantil jhallsu lil Rodren Vella fi zmien xahar mid-data tas-sentenza appellata s-somma ta' €4,946.48 u minflok tordna li jhallsu lil Rodren Vella s-somma ta' €4,453.12 sa zmien tliet xhur millum u tikkonferma fil-bqija.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----